

Professor LINNÆI uppsats på de MEDICINAL ~~WÄXTER~~ som i Apothequen bewaras, och hos oss i Söderneslandet wåra.

Å Kongl. Wetenskaps Academiens anmodan, har jag här upptecknat de Medicinal växter, som i Apothequen brukas. Swarwid jag först uppsat.

1 De i ~~SWERIGE~~ wilt wårande örter, med rummet och orten på hwilka de nu finnas, hwar af man ser, at

§ Skåne finnes Calamus, Ononis, Papaver errat, Aquilegia, Verbena, Centaurium minus, Stoechas citrina, Caprifolium, Symphytum, Melilotus, Bryonia, Sambucus, Bellis minor, Cichorium, Arnica, Ptarmica, Betonica, Antirrhinum.

På Öland Viola mart. Esula &c.

§ Lappskä fiellen Angelica sativa; Acetosa hispanica, Rhodia, Arnica.

§ Wesmanland Viscum.

2 De som allmänt säs eller säs kunna uti våra trädgårdar och fält-täppor.

3 De som ei utan möda kunna planteras i den affigt, at af dem betiena sig uti Apothequen, emedan de tola

§

mins

mindre köld och fodra starkare värma; altså förnämli-
gast i Skåne och på Öland borde cultiveras.

4 De som näppeligen kunna i Sverige fortkomma, at man
där af kan någonsin hafwa nytta i Apothequen.

Wid hwaris wårt har jag fört upsat de delar, som af den-
samma samblas til Apothequen, med de præparata,
som Apothekarne af dem utarbета.

Svenske namnen äro dels tagne af Rudbecken, dels ock
i Provinciernes lärde.

Nytan här af är, at hwar man må kunna se hwilka växter
hos oss wilt wäxa och hwarest; hwilka böra och kunna sås;
hwilka ock man såfångt söker cultivera.

I.

WÄXER som i Apothequen brukas, och i
SWERIGE wildt wäxa.

KALI, sal alkali: Souda. Saltört / i Skåne wid hafsstranden.

VERONICA, herba, conserva, sy- Årenpris / allmän i fogsbygden.
rupus, aqua.

BECCABUNGA, herba, conserva, Bäckgröna / allmän i Kärren.
aqua.

VERBENA, - - - aqua. Järnört / i Skåne på slätten.

VALERIANA MINOR, radix Wenderot / allmän i sblånte ångar.

GRAMEN, - - radix - - aqua. Switrot / i alla åkrar och Trågårdar
skadelig.

SCABIOSA, radix, herba, flo- Skabbört / allmän i åkrar.
res, syrupus, aqua.

MORSUS DIABOLI, radix, herba. Wädd / allmän i ångarne.

MATRISYLVA, herba. Myrta / i Roslagen och Skåne fogs-
bygd.

PLANTAGO, radix, herba, semen, Groblad / allmän allestädes.
aqua.

TRIBULUS, Nucis aquaticæ. Ankrånötter / sågs finnas i Östergöt-
lands Hafsstrander.

ALCHIMILLA, radix, herba, Daggört / allmän i skarpa ångar.
aqua.

CUSCUTA, herba - - - Silkegräs / på Humble och Lin öf-
werflödigt.

- BUGLOSSA, radix, herb. flor. Örtunga / i Upland och Skåne
conserv. syrup. aqua. allmän.
- CYNOGLOSSUM, radix, herba. Hundtunga / allmän wid Städer och
Byar.
- SYMPHYTUM, rad. herb. flor. Wallört / i Skåne på slätten wid
Städer.
- PULMONARIA MACULOSA, herba. Lungört / i Upland, Småland,
Skåne.
- PRIMULA VERIS, rad. herb. flor. Örlågg / allmän i Ångarne.
cons. aqua.
- TRIFOLIUM AQUAT. herb. cons. Skörbiuggsört / allmän i Råren.
aqu. spiritus.
- CAPRIFOLIUM, herba, aqua. Löpliljor / i Skåne wid Helsingborgs
Redden.
- MUMMULARIA, herba. penningört / i Skåne på slätten
Doch sålsynt.
- LITHOSPERMUM, semen. Stenfrö / i Skåne och på Ön Rossan.
- DATURA, semen. Ålskogswilla / i Södermanland och
Skåne wid Städer.
- HYOSCYAMUS, radix, herba, se Holmört / allmän wid byar.
men, oleum.
- VERBASCUM, radix, herba, flo. Kongsljus / allmänt på sandbackar.
res, aqua, oleum.
- SPINA CERVİ, baecæ, syrupus Wågtorn i Upland och Skåne.
domesticus.
- FRANGULA, cortex Torste / allmän i sidlånne ångar.
- SOLANUM, herba, aqua. Nattskatta / allmän wid Städerne.
- HEDERA ARBOREA, folia, bac. Mårgrön / på Ömberg, Wilsberg
i Småland, Skåne, låter och lätt
plantera sig.
- RIBES RUB. cond. rob.) Winbär / bägge i Westerbotn och
NIGR. exsicc. syrup.) Lörne tract.
- HIRUNDINARIA, radix, herb. aqua. Åpsyn / i Upland och Skåne.
- HERNIARIA, herba. Knutört / i Upland, Östergötland,
Skåne.
- ATRIPLEX SYLV. herba Willmolla / allmän öfwer alt.
- BONUS HENRICUS, herba. Hundmolla / allmän wid Byar.
- GENTIANA VULG. radix. Baggesöta / i Norrige och länste Bo
huslän.
- GENTIANELLA, herba Jordgalla / mycken i Upland, Småland.
- CENTAURIUM MIN. herb. flor. cons. Tusendyg / i Roslags skären och
fal. aqu. spirit. extractum. Skåne. slätt mer än tillräckelig.
- ULMUS, cortex. med. Almtrod / är allmänt.
- SANICULA, herb. Särslåka / i Roslagen önnog.
- DAUCUS SYLV. semina Willmorot / i Upland och Skåne slätt.

GENTIANA ALB. radix	-	Ängesöta / (Laserpitium har samma fräst) önnogt.
BRANCA URSI, herba	- -	Björnram / allmän, dock borde Acanthus tagas och brukas, som ei växer hos oss.
ANGELICA SATIV, rad. herb. sem. aqu. spirit. oleum, extr.		Angelica / i Lappsta och Dalska fiellen tillräckelig för hela Europa, och bäst af all.
ANGELICA SYLVESTRIS, radix.		: allmän.
CICUTA, empl.	- - -	Syllnåbbar / i Dalarne, Westerbott, Österbott.
CICUTARIA, herba	- : -	Sundklåra / allmän.
CARVI, sem. confect. aqu. spirit. oleum.		Rumin / i Westerbottas ångar önnog.
PIMPINELLA NOSTR. rad. herb. sem. aqu. conf.		Pimpernella / allmän på backar.
SAMBUCUS, fol. flor. bacc. sem. cort. rob. conf. aqu. oleum, acet. spiritus flor. spiritus baecar.		Syll / i Skåne wid alla byar önnog. bar där årligen mogen frucht, och tillräckelig.
HEPATIC A ALBA, herb. flor.		Parnagblomma / allmän i sidlånte ångar.
ROS SOLIS, herb.	- -	Lårört / allmän i Rårren.
LILIUM CONVALLIUM, flor. conf. aqu. spirit.		Bäckblad / allmänt på backar i ångar.
SIGILLUM SALOMONIS, radix.		Getram / allmän i bergeskrefvor.
CALAMUS VULGARIS, radix, aqu. spiritus extract. spirit, extract.		Kallmus / wid Christianstad mer än tillräckelig.
BERBERIS, bacc. cond. rob. succ. syr. sem.		Berberisbuske / i stogar och Trä, gårdar tillräckelig.
LAPATHUM ACUT, rad. herb. sem.		Håstsyra / allmän i god jord.
ACETOSA NOST. rad. herb. sem. conserv. syrup. aqua.		Ängsyra / allmän i ångar.
ACETOSA HISPAN. rad.	- -	Spanksyra / i Lappsta fiellen öfwer flödig.
LAUREOLA, cort. sem. cocco- gind.		Riållerhals / i Roslagen, Bleking, Lappland.
MYRTILLUS, Bacc. syrup.		Glynron / allmän i stogarne.
PERSICARIA, herb. aqu.		Loppeört / allmän i fet jord.
CENTUMNODIA, herba	-	Snasleört / allmän på vågar, åkrar, gårdar.
PYROLA, herba	- - -	Wintergrön / allmän i stogsbygden.
ROSMARINUS SYLV. herba	:	Squatram / allmän i Rårren.
SAXIFRAGA ALBA, rad. herb. flor.		Stenbräckia / allmän i ångar.
ACETOSELLA, herb. conf. syr. sal.		Giöfsyra / allmän i stogarne.

SEDUM MIN. herba aqua.	Setkenop / allmän på tal och backar.
AGRIMONIA, herba, aqua.	Åkermônia / allmän i Upl. och Skå n
SEMPERVIVUM MAJ. herba.	Suslöt / i Småland på taken.
ACACIA NOSTR. cort. flor. fruct. succ. syrup. aqu.	Slån / allmänt och öfverflödigt.
SORBUS DOMESTICA, baccæ.	Oxel / i Norrlands skären.
SORBUS AUCUPARIA, baccæ.	Rönn / allmän.
SAXIFRAGA RUBRA, rad. herb.	Summil / allmän i torra ångar.
ULMARIA, rad. herb. aq.	Mödört / allmän i våra ångar.
ROSA SYLV. flor. aqu. fungus fruct.	Niupon / allmän i ångar.
RUBUS IDÆUS, fol. syrup. aqua.	Sallon / allmän i ångar.
Spirit. acet.	
CHAMÆMORUS, fructus condit.	Hiortron / allmänne i Norrland.
FRAGARIA, herb. syrup. aqu.	Smultron / allmänne på backar.
Spirit. acet.	
ANSERINA herba. . . .	Gåsört / allmän wid vågar.
PENTAPHYLLUM, radix, herba.	Såmfingersört / allmän wid åkerenar.
TORMENTILLA, radix herba. ex tractum.	Blodrot / allmän öfver allt.
CARYOPHYLLATA, radix, herba.	Någläckerot / i ångar här och där tillräckelig.
NYMPHÆA ALB. radix flores, conf. syrup. aqu. oleum.	Nåddeblad / allmän i alla Sidor.
PAPAVER ERRAT, herb. flor. conf. syr. aqu. tinct.	Åker Walmod / på Skåne åkersålt ömnog.
CHELIDONIUM MAJ. radix, herba. aqua.	Swalört / wid Städer och Byar, allmän.
TILIA, flor. cort. carbo. aqua. conf. spirit.	Lind / allmän, håist åt Söder.
ESULA, cort. rad. herba.	Törel / den rätta sågs på Öland våra.
CONSOLIDA REGAL. flores.	Riddersporre / ibland winter. rågen.
AQUILEGIA, herb. flor. sem. aqu.	Åkerleja i Skåne sparsamt: planteras lätt.
HEPATICA NOBILIS, herba, flores.	Lefwerört / i Skogarne öfverflödigt.
RANUNCULUS ALBUS, aqua.	Switbwerf / i Skogarne allmän.
CHELIDONIUM MINUS, radix. herba.	Stenört / i Skåne och Upland wid Städer.
CONSOLIDA MEDIA, herba.	Kåringerruka / allmän i Upl. Smål.
SERPILIMUM, herb. conf. aqu. oleu.	Skogstymian / allmän på Backar.
CALAMINTHA MONT. herb.	Bergmynta / allmän i Bergen.
ORIGANUM VULG. herba.	Dosta / i Roslagen, Skåne ömnog.
HEDERA TERRESTR. herb. syrup. conf. aqu.	Jordref / allmän wid Giårdsgräddar.
BETONICA, herb. flor. conf. syr. aqu.	Betonica / i Skåne på stätten mycket litet; låter dock lätt sig plantera.

NEPETA, herba -
 MENTHA SYLVESTRIS, herba.
 MARRUBIUM ALB. herba.
 ANTIRRHINUM, herba.

CARDIACA, herba. -
 LINARIA, herba, unguent.
 EUPHRASIA, herb. conf. aqu. spir.
 SCROPHULARIA, radix. -
 THLASPI, semen.
 BURSA PASTORIS, herb. aqua.
 DENTARIA, radix -
 ERYSIMUM, herba. syrup.

ALLIARIA, herba. -
 SOPHIA CHIRURGOR, semina.
 NASTURTIUM AQUAT. syrup. herb.
 conf. aqu. spirit.
 GERANIUM ROBERT, herba.
 MALVA VULG. rad. herb. sem. aq.
 EUMARIA, herb. sem. conf. syr.
 aqu. eff. extr.

ARISTOLOCHIA FABACEA, ra-
 dix.

ONONIS, radix, herba, aqua.
 OROBUS, sem.
 TRIFOLIUM ALBUM, flores.
 MELILOTUS CITRIN, herb. flor.
 sem

HYPERICUM, herb. flo. sem. aq. ol.
 AURICULA MURIS, herba.
 TARAXACUM, radix, herba, aqua.
 CICHORIUM, rad. herb. flor.
 sem. conf. syr.

BARDANA, radix, herba, sem.

EUPATORIUM, herba. -

GNAPHALIUM, flores. -
 STOECHAS CITR. flores, -

ARTEMISIA, ALB. RUBR. herb.
 syr. aqu. sal.

ABSINTHIUM VULG. herb. aqu. spir.
 oleum. essent. extr. conf. syr.
 cineres. sal.

Kattmynta / i Skåne, Upland.
 Håstmynta / allmän i åkrar.
 Andorn, wid Byar och Städer.
 Kallskulle / i Skåne på slätten litet
 dock nog.

Bonåsla / wid Byar och vågar.
 Slugört / öfverflödigt här och där.
 Ögontröst / allmän öfver allt.
 Swinört / wid Byar.
 Åkertaastor / allmän i åkrarne.
 Tassört / allmän allestädes.
 Tandrot / i Roslagen och Skåne.
 Wäggfenap / allmän wid Städer och
 Byar.

Swislöksört / i Upland, Skåne.
 Hundsenap / allmän wid hus.
 Riållkrasse / här och där wid Rållor
 och Väddar.

Storknäf / i Bergen här och där.
 Kattost / allmän wid Byar.
 Jordrök / i alla åkrar med winterså-
 den allmän.

Hoblot / i Skåne och Upland här
 och där.

Plogbåsta / på Skåne slätt ömnog.
 Wårarter / här och där öfverflödigt.
 Wåpling / allmän i ångar.
 Amur / på Skåne slätt, emellan Lund
 och Malmö.

Johannisört / allmän på åkerrenar.
 Musöron / allmän på skarpa ångar.
 Leyontand / allmän om wårtiden.
 Vinke / endast på Skåne slätt, all-
 män.

Karrborrar / allmän på många stäl-
 len.

Brunstiår / besynnerligen i Skåne
 ömnog.

Kattfötter / allm. på alla skarpa ångar.
 Gyllene Kattfötter / endast på Skåne
 slätt, där öfverflödigt.

Gråbo / allmän i alla åkrar.

Malört / på många ställen wid
 Gårdar tillräckelig och öfver-
 flödigt.

PARFARA, rad. herb. flor. conf. fyr. aqu.	Kostört i Skåne, Östgötsland. Dalarne, Upland.
ARNICA, herba, flores.	Hestsibler / i Skåne, Lapplands fjällen, Småland wid Leshult.
VIRGA AUREA, herba.	Groört / allmän i ångar.
BELLIS PRATENSIS, herba.	Prästkragar / allmän i ångar.
CHAMOMILLA NOSTR. herb. flor. fyr. aqu. oleum.	Sört-rupper / i Upland / Små- land, och Skåne måst.
MILLEFOLIUM, herba, aqua.	Rölleka / allmän på åker-rekar.
PTARMICA, herba, flores.	Pyttar / i Skåne wid flåttan önnog
BELLIS MINOR, flor.	Marie-Blommor / på Skånska flåttan / öfverflödigt.
CYANUS, flores, aqua.	Blåklint / allmän i åkrarne bland Winter Någen.
VIOLA, flores, conf. syrup. oleum. sem.	Sioler / på Öland önnog. Linder.
SATYRIUM, radix. conf. electuar.	Ståndpes / allmän i ångar.
URTICA MAJOR, radix. herb. sem. aqu.	Nåtsta / allmän wid byar.
QUERCUS, cort. fol. glandes, cupul. aqu.	Ek / allmän utom Norlanden.
FAGUS, fructus, cineres clavellati.	Bök / allmän i Småland, Skåne.
CORYLUS, lignum.	Hasel / allmän.
PINUS SYLV. summit. resin. colophon. pix. oleum.	Tall / alla stogar fulla.
ABIES, resina.	Gran / alla stogar fulla.
BRYONIA, aad. bacc. sem. extr. Fœ- culæ.	Gundkurbis / i Skåne öfverflö- digt wid byar.
SALIX, folia, aqua	Pihl / allmän öfver alt.
MYRTUS BRABANTICA, folia.	Pors / är allmän.
VISCUM, aucup. coryl. quercintilia.	Mistel / i Wesmanland fring Mälaren, och i Små. uti Sun.
LUPULUS. juli	Humble / öfwan Björnsborg i sto- gen, allmän hos öf planterad i Humblegårdar.
POPULUS, oculi, unguent.	Äsp / är allmänt träd.
MERCURIALIS, herba.	Bingelört / i Skåne, wid Wifs- berg, wid Piettersyd i Småland.
JUNIPERUS, lign. bacc. rob. oleum. spirit. sandaraca.	Entråd / i alla stogar.
FRAXINUS, cort. folia. sem. lign. ole- um.	Älsten / är på många ställen at fin- nas.
RHODIA, radix.	Rosenrot / öfverflödigt och alle- nast i Lapplands fjällen.
EQUISETUM, herba.	Skäste / i Lappl. Skåne Östgötl.
FILIX, radix.	Bråken / allmänt på de m. sta ställ.
POLYPODIUM, radix.	Stensöta / allmän i bergsöfreswör.
TRICHANES, herba	Stenkrusa / allmän i bergsöfreswör.

RUTA MURARIA, herba.

Stenbänke / i bergen mid Ro-
slags Tullen i Stockholm.

ADIANTUM AUREUM, herba.

Biörnmossa / allmän allestädes.

MUSCUS CLAVATUS, herba. sem.

Tångmossa / allmän i skogar

MUSCUS ERECTUS, herba.

Lumrik / allmän under Enbustar.

PULMONARIA ARBOREA, herba.

Lung-Mossa / i Skåne, Små-
land, på Bökträden.

MUSCUS QUERCINUS, herba.

Laf / allmän på gamla trån.

CREPITUS LUPI.

Råringfis / allmän öfver alt.

CORALLINA

Stenört / i Westerhafwet önnog.

II.

WÄXER som i Apothequen brukas, och allmänt
här hos oss fortkomma funna.

TRITICUM, amyllum

Svete /

HORDEUM, mundat. excort.

Korn /

LINUM, semina, oleum.

Lin /

CANNABIS, semina oleum

Lampa /

BRASSICA, semina,

Råhl /

RAPA, semina.

Rofwor /

RAPHANUS, semina.

Råttikor /

ARMORACIA, radix.

Peparrot /

SINAPI, semina.

Senap /

NASTURTIUM HORT. herba, semina.

Krafsa /

ALLIUM, radix, aqua, oxymel.

Svittlöf /

CEPA, radix

Rödlöf /

PORRUM, radix

Purrio /

LEVISTICUM, radix. herb. sem. oleum.

Libbesticka /

CEREFOLIUM, herba, semina.

Rysfwel /

PETROSELINUM, rad. herb.

Pestsilia /

sem. aqu. oleum.

APIUM, radix. herba. semina.

Selleris /

ANETHUM, herb. flor. sem.

Dill /

aqu. oleum.

CORIANDRUM, semina

Coriander /

FABA, flor. sem. farin. sal. aqu.

Bönor /

PISUM, semina.

Ärtor /

PHASEOLUS, semina.

E. bönor

} sås af de mässta.

BETA, alb. rubr. herba	-	Betar /	
ATRIplex SATIV, herb. sem.		Molla /	
SPINACIA, semina,	-	Spinat /	
LACTUCA, herb. sem. aqua	•	Lactue /	allmänna i sallater hos hwar en.
ENDIVIA, heb. sem. syr. aqua	-	Endiwier /	
PORTULACA, herb. sem.	-	portisela /	
PIMPINELLA SANGUIS, herb.		pimpernel /	
sem.		la.	
THYMUS VULG. herb. sem. aqu.		Timian /	
SATUREJA, herb. sem. aqu. oleum		Kyndel /	
MAJORANA, herb. sem. conf. aqu.		Meyran /	
oleum.			
OCYUM. herb. semina. aqua.		Basilika /	Deſe wära wäl all- mänt i våra fiökgår- dar, dock mogna sålän hos oss, men i Skånska trädgårdarne härligen: borde alltså därifrån hämtas.
MENTHA CRISP. herb. conf.		Krusmyn- ta.	
syr. aqu. spirit. oleum.			
MELISSA, herb. sem. syr. aqu.		Melis /	
spirit. oleum.			
SALVIA, herb. flor. sem. aqu.		Salwia /	
spirit. oleum.			
LAVENDULA, herb. flor. sem.		Lawendel /	
aqua. spirit. oleum.			
ROSMARINUS, herb. flor. sem.		Rosmarin /	
aqua. conf. oleum.			
CASTANEA, fructus. cortex		Castanier /	i Skåne säst något swårt.
EUCUMIS, semina	-	Gurkor /	
MELO, semina	-	Meloner /	Wära allmänt, böra drifwas med giödsel.
CITRULLUS, semina	-	Citruller /	
CUCURBITA, semina	-	pomper /	
TANACETUM, herb. flor. sem.		Kensana /	
aqua. oleum.			
BALSAMITA, herba.		Sw. Sal- wia.	
ABROTANUM, herba aqua.		Abrodd /	alla deſe wära lätt, al- lenast de få sig tienlig jord, och för dem ut- sökt.
ABSINTHIUM, PONTIC. herb.		Komerst Malört.	
aqua.			
CHAMOMILLA ROM. herb. flor.		Komerst Sötblom- ster	
oleum.			
MATRICARIA, herb. flor. aqu.		Matram /	
oleum.			
PETASITES, radix. flores	-	pestilens rot.	på sidor i kähltäppor allmän.
ENULA, rad. cond. conf. extr.		Älands rot.	
aqua. ess.			

PAPAYER, ALB. NIGR. sem.	Wallmoga	} sås af böndren til Blomqvastar.
herb. syr. oleum.		
CALENDULA, herb. flor. sem.	Ringblom=	}
conf. aqua.	mor.	
ROSA RUBR. ALB. DAMASC.	Roser.	}
flor. sem. conserv. condit. a-		
qua, oleum. acet. antheræ. tinct.		}
spirit. succ. elect. mel. sacchar.		
PRUNUS, gall. dulc. damasc.	plomon /	} i alla Trågårdar.
pruneola.		
CERASUS RUBR. NIGR. fruct. nu.	Pjörsbär /	}
clei. gum. aqu. rob. spirit.		
BUXUS, lignum, oleum	Buxbom /	}
JUGLANS, nuces. rob. oleum.	Wallnöt /	
MORUS, rob. syrupus	Mulbär /	} Skåne trågårdar frodigt. tohl våra wintrar. Triew.
AMYGDALUS AMAR. dulc. oleum.	Mandlar /	
PERSICA, flor. nuclei. syr. aqua.	Persiklor /	}
CYDONIA, exsicc. cort. sem. succ.	Qvitten /	
miva. condit. syr. rob. oleum.		} Behöfwa tåm-
MESPILUS, fructus. semina.	Mespilar.	
VITIS, folia. cineres.	Winranka.	} melig warma, ders
ANISUM, sem. aqua spirit. oleum.	Anis /	
FOENICULUM, rad. herb. sem.	Sentåhl /	} före fortast wid måagar våra; i Skåne besynnerl.
aqu. spirit.		
RUTA, herb. sem. conf. aqu. ole.	Win = ruta.	}
um. sal. acetum. Balf.		
ASPARAGUS, radix	Sparis /	} kan nu almänt planteras.
NASTURTIIUM INDICUM, herba	Indianisk kras=	
	sa /	}
BORRAGO, herb. flor. conf. syr.	Stoffer=blom=	
aqua.	ma.	
NICOTIANA, herb. sem. pulv. extr.	Tobak /	} sås årligen lätt.
	wet nu hwar at så.	
CARDUUS BENEDICT. herb. sem.	Carbenediet.	} sås årligen utan möda.
succ. extr. aqu. sal.		
CARDUUS MARIÆ, herb. sem.	Sempertin.	}
aqu.		
JRIS NOSTRAS, radix, fœculæ,	Swårds Liljor	}
LILIUM ALBUM, rad. flor. an-	Swita Liljor /	
ther. conf. oleum.		}
PAEONIA, rad. flor. sem. conf. syr.	pioner /	
aqu. eff. fœcul.		} Allmänne i trå-
TUNICA, flor. sem. conf. syr. aqu.	Någlidör /	
CHEIRI, flores	Lejcojer /	} gårdar, tola win-
MALVA ARBORÆA, flor. semina,	Stodrosor /	
		} trarne.

HYSSOPUS, herb. sem. conf. syr. Isop/

aqu. oleum.

SCORZONERA, rad. sem. cond.

aqu.

Skorzoner=

rötter.

allmänna i trädgårdar.

PARIETARIA, herb.

SCOLAREA, herb.

HORMINUM, herb.

ARUM, rad. herb. focul.

SCLOPENDRIUM, herba.

CHAMÆPITHYS, herba.

SCORDIUM, herba. syr. sem.

PULEGIIUM, herba.

PSYLLIUM, semina.

CAPSICUM, Piper indic.

CHAMÆDRYS, herba.

RUBIA TINCTORUM, rad. tinct.

SABINA, herba, aqua, oleum.

VALLERIANA MAJ, rad. herba,

VINCA PERVINCA, herba.

HELLEBORUS ALBUS, radix.

HELLEBORUS NIGER, rad. sem.

FRYNGIUM, rad. herb. condita.

PIMPINELLA ITAL. radix.

ALKEKENGII, herb. bacc. sem. aqu.

MEUM, radix. PEUCEDANUM, radix.

IMPERATORIA, radix.

BISTORTA, radix.

RHABARBARUM MONACH, r.

DICTAMNUS, radix.

ASARUM, radix. fol. sem.

SAPONARIA, radix. herb.

ANTHORA, radix.

ALTHEA, rad. herb. flor. sem. syr.

lohoc. ung.

ARISTOLOCHIA LONG. (NON VERA) rad.

herb.

CROCUS ORIENT, brit. tinct. extr.

COCHLEARIA, herb. sem. conf. syr. spi-
rit. oleum.EBULUS, rad. fol. flor. bacc. sem.
cort. rob.

MELISSA TURCICA herb. sem.

URTICA ROMANA, semina.

NIGELLA, sem. oleum. LUPINUS, sem.

GERANIUM MOSCHAT. herba,

Deſe har jag ſedt i Glåne
kring om Lund och Malmö, i
trädgårdarne, under öpen luft
planterade, helt frodigt växan-
de och fullkomlige.

De hafwa i många år utthär-
dat climatet, winter och som-
mar, i Uppsala Academiæ träs-
gård, under öpen luft.

tol våra winter; år dock ännu
hos oss ei tilräckelig. planterad.
vårer frodigt i Apothekare-
nas trädgårdar i Stockholin.
vårer på någre ställen i Up-
land, Småland, mycket ymnog.

plåga ärl. sås i blomstergår-
dar.

BOTRYS, herba, semina.

Sedan det infommit en gång,
sår sig årligen sielf.

CICER ALB. RUB. sem.

LENS, semina.

ERVUM, semina

FOENU, GRÆC. semina

GENISTA, herb. flor. sem. sal.

våra lätt / sås årligen af
några.

kunna lätteligen planteras.

III.

VÅTTER, som i Apothequen brukas, och hos oss kun-
na sås, men ei med någon winst och förmon.

CUCUMIS ASININUS, rad. elat.

COLOCYNTHIS, sem. extr. resin.
trochis.

CATAPUTIA, sem. tilligrana.

CARTHAMUS, herb. sem.

SOLDANELLA herba.

GENTIANA VULG, radix.

SPICA CELTICA, herba, flores.

GALEGA, herba.

CARICÆ, pingu.

LAURUS, fol.

CITRUS, sem. cond. ess. bals.

conf. succ. syrup. cort. flaved

aqu. spirit. oleum.

AURANTIUM, cort. cond. syr. pomeranz/

flaved. essent. aqu. spir. oleum.

flor. conf. sem.

BALAUSTIÆ, flores

MARUM VERUM, herb. essent.

DICTAMNUS CRETICUS, folia.

THYMUS CRETICUS, herba.

POLIUM CRETICUM, herba.

STOECHAS ARABICA, flor.

SESELI CRETICUM, semina.

DAUCUS CRETICUS, semina.

PETROSELINUM MACED. sem.

ABEL MOSCHUS, semina.

SESAMUM, semina.

AMMI, semina

THAPSIÆ VERÆ, semina.

SQUILLÆ. rad. acet. oxymel.

SANTOLINA, herba.

AGERATUM, herba.

ARISTOLOCH. ROTUND. rad.

våga sås under tiden på drifs-
bänkar för ro skull.Deße som äro sielförter, och ei
uti något hett climat våra kun-
na, måste komma fort hos oss,
fall de än ei äro försökte.Sikon / allenast de höllias om wint.
Lager / i Skåne.
Citron /kunna våra, dock ei ut-
an i orangerier, blifs-
wa altså ei tilräckelige.

Granater /

tola våra wintrar intet, böra
i orangerier bewaras hela
wintren, twisslar altså at de med
winst hos oss planteras.

CUPRESSUS, lign. nuces.
 RUSCUS, rad. femina.
 LIVULARIA, herb.
 SUMACH, flores, femina.
 TAMARISCUS, folia, cort. lig.
 SASSAFRAS, ling. cort. aqu. spir.
 CYCLAMEN, radix.
 STAPHISAGRIA / sem.
 INDIGO, commun. optim.
 LIQUIRITIA / rad. succ. extr. syr.
 CARLINA, radix.
 DORONICUM, radix.
 GRATIOLA / herba.
 ASPHODELUS, radix.
 HERMODACTYLI, radix.
 IRIS FLORENTIN, radix.
 MILIUM, semina.
 CYMINUM, semina.
 PERFOLIATA, sem. herb.
 ERUCA, semina.
 NINSI, radix

Deße tola mer fölb, dock wet jag
 ei om de uthårda våra wintre i
 Skåne eller på Siand, der jag dock
 skulle tro, bespinnerligen därest de
 kommo at ställas emot söder, ty i
 Holland tola de aldeles wintre-
 ne, som på Siand tyckes wara lin-
 drigare.

håge tola wintre i Holland,
 altså ock i Skåne.

Deße sås lätteligen i Holland,
 hwarföre ei i Skåne?

denna dyressa rot och medicament i
 bland alla, wåre i Paris under öpen
 luft, där hon tycks plågas af wårman,
 tror altså at hon hos oss äfwen så wäl
 våra kunde, som de andre ifrån Cana-
 da.

IV.

WÄXEN, som i Apothequen brukas och nödwändig
 utifrån hämtas måste.

JUJUBÆ, bacc. syrup.
 OLIVA, oleum.
 TAMARINDUS, fruct. pulp.
 LAURUS, bacc. elect. aq. oleum.
 CASSIA, fistul, pulp.
 GRANATUS, cort. sem. syr.
 MYRTUS, bacc. oleum.
 ORLEANA, focul.
 AGNUS CASTUS, semina.
 GOSSYPIUM, sem. bombax.
 VANILLÆ. filiqua.
 PINUS SATIV, nuges, nuclei.
 PISTACIÆ, nuges, nuclei.
 DACTYLUS, fruct. nucl.
 COFFEA, fructus.

Deße kunna fuller våra fort uti o-
 rangerierne, men våra dock al-
 drig så anseelig frucht, med min-
 dre man dem nödigt måste utifrån
 hämta.

SACCHARUM, species omnes.
 JALAPA, rad. resin, extr.
 ALOE, succutr. hepat.
 CAMPHORA, gum. spir. oleum.
 BENZOE, eum.
 STYRAX CALAM, resin. oleum.
 OPIUM, species omnes.
 EUPHORBIIUM, gum. oleum.
 LADANUM, gum.
 ACACIA, succ. gum. ammoniac.
 ANIME, gum.
 TRAGACANTHA, gum.
 LENTISCUS, lign. mastix.
 TEREBINTHUS, comm. cypr.
 MANNA, species omnes.
 SAGOU, fœcul.
 AGARICUS, fungus. e ligno prod.
 SUBER, cort. LACMUS, succ.
 ZINGIBER, alb. comm. cond.
 ZEDOARIA, rad. sem. aqu. extr.
 eff. spir. ol.
 SENNA, alexandrin. roman.
 CAPPARIS, cortex, oleum.
 CHINA, radix.
 SERPENTARIA VIRGIN. rad.
 SARSÆ PARALL, radix.
 ORYZA, sem.
 CROCUS, orient. brit. extr. tinct.
 CINNAMOMUM, cort. syr. aqu.
 specie. oleum bals.
 MYRISTICA, nux. macis oleum.
 CARJOPHYLLUS AROMAT
 fruct. bals. oleum. anthophylli.
 CASSIA, caryophyllata, lignea.
 CARPOBALSAMUM.
 COSTUS, arabicus, commun.
 CASCHARILLÆ, cort.
 THYMATIS, cortex.
 BEHEN, radix alb. rubr.
 CACAO, fr. SEBESTONA fruct.
 MICROBALANI, chebuli &c.
 ANACARDIUM, fruct. med.
 GALANGA MAJ. MIN. rad.
 CARDAMOMUM, excort. non
 exc. oleum.
 CURCUMA, radix.

Äfwen desse har man sedt frödigst
 wåra genom mödosam cultur, och
 aldrig at man kunnat där igenom
 få saften eller kådan, som af dem
 åstundas, ty böra de förskrifwas
 ifrån de rum, på hvilka de wåra.

Desse kunna så lätt wåra hos oss
 i orangcrierne, som uogonssu hos
 utlångingarne, men ännu har man
 ei lärt med den winst cultivera
 dem, at ei skadan skulle wåra dry-
 gare.

Desse hafwa aldrig wuxit utom ost-
 indien, äro wid lifs straf af Hol-
 lendarne förbudne at friske, och
 til planterande tienlige, utföras.

Wåra denna tiden uti ingen Eu-
 ropeisk trädgård.

PIPER, alb. nigr. long. oleum.
 CUBFBAE, fruct.
 CONTRAYERVA, radix.
 COCCULI indici, fructus.
 CHINA CHINÆ cort.
 IPECACUANH, radix.
 PAREIRÆ BRAV, radix.
 ANISUM STELLAT, fruct.
 VOMICA, nux.
 GUMI RESINA, Assa scetid.

Bdellium.

Caranna.

Copal.

Elemi.

Galbanum.

Gutta.

Lacca.

Myrrha.

Olibanum.

Sagapenum.

Styrax.

Sanguis draconis.

Opoponax.

Vernix.

Sarcocolla.

BALSAMUS, Tolu.
 peruvian alb. nigr.
 mecca.
 copaiva.

MECHOACANNA, radix.
 SCAMMONIUM, crud. resin.
 TURPETUM, radix.
 AMELLA, herba.
 CAPILLUS VENER. herb.
 ALCANNA, rad.
 ACORUS VERUS, rad.
 RHAPONTICUM, radix.
 RHABARB. VERUM, rad. tinct.
 extr.

HYPOCISTIS, succus.

CINÆ, sem. conf.

SANTONICUM, sem.

CATHECU, terra.

BOLETUS, cervin.

LIGNUM, aloës.

colobrinum.

Hafwa albrig wurit uti Europa / så
 wida man sedt, hört, låsit.

I alla tider, till alla Europaista
 apotheker blifwit utiseån hån-
 tade.

Är försökt af uelänningar at cul-
 tiveras, men ei länge funnat bestå.

Om desse kunna cultiveras hos oss i
 Europa, och tillika åga sin förra
 kraft, är man i twifvelsmåhl
 ännu.

benum.

Linne

, Carl von. 1741. "Professor Linnæi upsats på de medicinal växter som i apotheken bewaras, och hos oss i fädernes-landet wäxa." *Kungl. Svenska vetenskapsakademiens handlingar* 2, 81–96.

View This Item Online: <https://www.biodiversitylibrary.org/item/177142>

Permalink: <https://www.biodiversitylibrary.org/partpdf/253372>

Holding Institution

Smithsonian Libraries and Archives

Sponsored by

Biodiversity Heritage Library

Copyright & Reuse

Copyright Status: Not in copyright. The BHL knows of no copyright restrictions on this item.

This document was created from content at the **Biodiversity Heritage Library**, the world's largest open access digital library for biodiversity literature and archives. Visit BHL at <https://www.biodiversitylibrary.org>.